

ŠAJĀ NUMURĀ:

- Roņu nodarīto postījumu kompensācijām – 49 projekti. 2
- Bezakcīzes dīzeļdegvielai pieteikušies 11 zvejnieki. 2
- Foreļu audzēšana piemājas dīķī ģimenes vajadzībām. 3
- Aktuālās projektu kārtas. 4
- Ar inovatīvu metodi pirmo reizi Salacas upē skaitīt lašus. 5
- “Spīķeris 53” – Lauģaļu risinājums zivsaimniecībai. 6
- Pieejamas vienas dienas un viena mēneša kartes maksāšanai. 8

AKTUALITĀTES

Jūras piekrastes zvejniekiem no nākamā gada būs obligāts pienākums reģistrēt zvejas datus Latvijas zivsaimniecības integrētā kontroles un informācijas sistēmā jeb LZIKIS pēc kuģa atgriešanās krastā un pirms zivju pirmās pārdošanas, uzglabāšanas vai transportēšanas. Zvejas datus zvejnieki var ievadīt sistēmā no datora vai mobīlā telefona, pieslēdzoties savam lietotāja kontam LZIKIS portālā.

2020. gada 1. jūlijā stājušies spēkā Ministru kabineta 2007. gada 2. maija noteikumu Nr. 296 “Noteikumi par rūpniecisko zveju teritoriālajos ūdeņos un ekonomiskās zonas ūdeņos” un arī Ministru kabineta 2007. gada 2. maija noteikumu Nr. 295 “Noteikumi par rūpniecisko zveju iekšējos ūdeņos” grozījumi, kuri nosaka prasību jūras piekrastes zvejniekiem reģistrēt nozvejas datus elektroniski informācijas sistēmā “Latvijas zivsaimniecības integrētā kontroles un informācijas sistēma” (turpmāk LZIKIS), kā arī paredz šādas iespējas izmantošanu iekšējo ūdeņu zvejniecībā.

Ministru kabineta noteikumi Nr. 296 “Noteikumi par rūpniecisko zveju teritoriālajos ūdeņos un ekonomiskās zonas ūdeņos”

nosaka, ka zvejniekiem, kuri nodarbojas ar komerciālo zveju Latvijas piekrastes vai ekonomiskās zonas ūdeņos, būs obligāti jāreģistrē nozvejas dati LZIKIS no 2021. gada 1. janvāra, bet pašpatērīna zvejniekiem – no 2022. gada 1. janvāra. Jau šobrīd zvejnieki brīvprātīgi var nozvejas datus reģistrēt LZIKIS, iepriekš minētie noteikumi to paredz un LZIKIS pieļauj tādu iespēju. Jāatzīmē, ka Ministru kabineta noteikumu Nr. 295 “Noteikumi par rūpniecisko zveju iekšējos ūdeņos” grozījumi arī paredz iespēju nozvejas datus reģistrēt LZIKIS zvejniekiem, kuri zvejo iekšējos ūdeņos, bet tā būs brīvprātīga.

Ļoti cerams, ka zvejnieki paši varētu būt ieinteresēti ātrāk sākt izmantot nozvejas elektroniskās reģistrācijas priekšrocības, jo tad viņiem atkritīs vajadzība doties uz valsts institūcijām saņemt un pēc katra mēneša beigām nodot papīra zvejas žurnālus, jo to lietošana vairs nebūs nepieciešama.

Pieeju LZIKIS var saņemt, aizpildot pieteikuma formu (pieejama šeit: <https://lzikispub.zm.gov.lv/Account/NewUserApplication>), norādot zvejnieka lomu, komercdarbības informāciju (komerczvejniekam) un informāciju par reģistratoru. Šī pieteikuma forma ir jāpilda tikai tiem zvejniekiem,

kuriem iepriekš netika piešķirta LZIKIS pieeja. Savukārt, ja iepriekš pieeja LZIKIS bija piešķirta jau citai lomai (piemēram, zivju pirmais pircējs, transportētājs u.c.), tad jauns pieteikums nav jāaizpilda, bet uz e-pasta adresi lzikis@zm.gov.lv jānosūta pieprasījums par papildu zvejnieka lomas piešķiršanu.

Jūras piekrastes zvejniekiem, atverot savu lietotāja kontu LZIKIS izvēlnē, jāatver piekrastes zvejas žurnāla sadaļa, kur vajag norādīt tikai zivju sugu, zvejas kvadrātu un zvejas rīka acs izmēru. Savukārt iekšējo ūdeņu zvejniekiem, atverot savu lietotāja kontu LZIKIS izvēlnē, jāatver iekšējo ūdeņu zvejas žurnāla sadaļa, kur vajag norādīt zivju sugu, iekšzemes ūdeņus, kuros notiek zveja, zvejas rīku skaitu un līnuma acs izmēru. Pēc nepieciešamo datu ievades tie jā saglabā.

Ja tehnisku iemeslu, piemēram, interneta pārklājuma vai sistēmas tehniskās problēmas, dēļ zvejas datus nevar ievadīt LZIKIS, zvejnieks vai kuģa kapteinis par to paziņo Valsts vides dienesta Zvejas pārraudzības daļai, zvanot uz operatīvo tālruni numuru 67408162, 29296094 vai sūtot e-pasta vēstuli uz fmc@vvd.gov.lv, un nozvejas datus reģistrē zvejas žurnālā papīra formā.

► 2. lpp.

◀ **1. lpp.** Savukārt 24 stundu laikā pēc LZIKIS darbības atjaunošanas vai pirms nākamā zvejas reisa, ja to uzsāk agrāk par 24 stundām, visus zvejas žurnālā papīra formā reģistrētos datus zvejnieks reģistrē elektroniski LZIKIS.

Savā LZIKIS lietotāja kontā zvejniekiem ir iespēja sadaļā “dokumenti” apskatīt saņemtos dokumentus: zvejas atļaujas (licences), pilnvarojumus, komercdarbības licences, nomas līgumus.

Zemkopības ministrija (turpmāk ZM) aicina zvejniekus izmantot iespēju testēt LZIKIS moduļa sistēmu un iesniegt ZM

priekšlikumus par sistēmas iespējamiem uzlabojumiem vai nepieciešamajiem pilnveidojumiem, kuri būs noderīgi, lai sistēmu padarītu draudzīgāku zvejniekiem. Zvejnieki, izmantojot tiem piešķirto LZIKIS pieeju, sistēmu var testēt šeit: <http://85.254.156.4:8090/>. Jautājumu un neskaidrību gadījumā aicinām sazināties ar ZM atbildīgajām personām:

- Edijs Volkovičs, tālr. 67027038, e-pasts edijs.volkovics@zm.gov.lv, lai precizētu tehnisko informāciju un/vai paziņotu par problēmām LZIKIS sistēmas darbībā.

- Kārlis Bileskalns, tālr. 67094050, e-pasts karlis.bileskalns@zm.gov.lv, lai precizētu informāciju par Ministru kabineta 2007. gada 2. maija noteikumos Nr. 295 “Noteikumi par rūpniecisko zveju iekšējos ūdeņos” un Ministru kabineta 2007. gada 2. maija noteikumos Nr. 296 “Noteikumi par rūpniecisko zveju teritoriālajos ūdeņos un ekonomiskās zonas ūdeņos” minētajām prasībām par zvejas žurnālu datu reģistrēšanu LZIKIS. **ZI**

KĀRLIS BILESKALNS, ZM Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības stratēģijas nodaļas vecākais referents

ES UN VALSTS ATBALSTS

Šopavasār izsludinātajā projektu konkursā roņu nodarīto postījumu kompensēšanai Lauku atbalsta dienests (LAD) saņēmis 49 pieteikumus par kopumā 164 740 eiro. Šim mērķim šogad bija rezervēti 300 000 eiro.

LAD Zivsaimniecības un valsts atbalsta departamenta direktors Rinalds Vācers informē, ka no saņemtajiem 49 pieteikumiem līdz septembra sākumam bija apstiprināti 47 un pieteikuma iesniedzējiem izmaksāti kopumā 156 973 eiro. Vēl divi projekti par 7766 eiro atradās izvērtēšanā, bet divi projekti noraidīti kā neatbilstoši.

Atgādināsim, ka no 11. maija līdz 15. jūnijam piekrastes zvejnieki varēja iesniegt projektu pieteikumus pasākumā “Kompensācijas shēma par nozvejas zaudējumiem, kurus radījuši aizsargājami zīdītāji”. Atbalsta mērķis ir sniegt finansiālu atbalstu piekrastes zvejniekiem, lai segtu aizsargājamo zīdītāju

ROŅU NODARĪTO POSTĪJUMU KOMPENSĀCIJĀM – 49 PROJEKTI

(roņu) radītos zaudējumus to zvejas rīkiem un nozvejai. Šogad kompensācija piešķirta par 2019. gadā radītajiem zaudējumiem. Finansējuma apmērs pretendentiem būs atkarīgs no tā nozvejas apjoma kalendārajā gadā, uz ko tiek attiecināts zivju vērtības koeficients (katrai zivju sugai atsevišķi) un roņu radīto zaudējumu koeficients (atkarīgs no zivju sugas). Uz atbalstu var pretendēt gan juridiskas, gan fiziskas personas, kas nodarbojas ar komerciālo zveju Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes ūdeņos.

Šobrīd ir skaidrs, ka kompensācijas ir lietderīgas, taču nopietni jāpārskata to aprēķināšanas un piešķiršanas mehānisms. Vislielākie zaudējumi tiek nodarīti komerczvejniekiem, kas zvejo ar tīkliem. Turklāt šogad viņu lomiem postījumi ir īpaši plaši, tādējādi tīklu zveja piekrastē kļuvusi neizdevīga – lomi tiek izēsti pilnībā, nav loma, ko norādīt nozvejā, līdz ar to nav pamata kompensācijas aprēķināšanai. Ieguvēji ir tie,

kuri zvejo ar stāvvadiem, kur kaitējums zvejas rīkiem ir nosacīti neliels, tāpat arī lomam būtisku kaitējumu nav. **ZI**

2019. gada kopīgie nozvejas apjomi (dati, pēc kuriem noteica kompensācijas)

Nozvejotās zivju sugas	kg
Akmeņplekste	2951
Apaļais jūras grundulis	452 682
Asaris	29 844
Lasis	1472
Lucītis	13 955
Menca	36 814
Plaudis	4216
Plekste	104 010
Reņģe	1 841 073
Salaka	60 522
Sīga	329
Taimiņš	1812
Vējzivs	19 548
Vimba	14 840
Zandarts	1104
Kopā	2 585 170

BEZAKCĪZES DĪZEĻDEGVIELAI PIETEIKUŠIES 11 ZVEJNIEKI

No piekrastes un iekšējo ūdeņu zvejniekiem marķētās dīzeļdegvielas iegādei šogad saņemti tikai 11 pieteikumi, no kuriem trīs zvejai iekšējos ūdeņos, bet 10 – piekrastē, informē LAD Zivsaimniecības un valsts atbalsta departamenta direktors Rinalds Vācers.

Iekšējo ūdeņu zvejniekiem piešķirti kopumā 3080 litri, bet piekrastes zvejniekiem – 18 681 litri dīzeļdegvielas. Pieteikumu skaits ir ārkārtīgi mazs, un to atzīst arī LAD. Iemeslus skaidro R. Vācers: “Lielākā problēma šobrīd ir tā,

ka marķētajai degvielai nevar pieteikties zvejnieki, kuri zvejo, izmantojot benzīna dzinējus. Mūsuprāt, būtu jāļauj degvielu izmantot arī traktortehnikai, ko piekrastē izmanto laivu nogādāšanai ūdeņos un nozvejotā loma pārvadāšanai.” LAD pārstāvis uzskata, ka pieteikumu skaits ievērojami pieaugtu, ja tiktu veikti nepieciešamie grozījumi MK 2020. gada 31. marta noteikumos Nr. 173 “Noteikumi par samazinātās akcīzes nodokļa likmes piemērošanu zvejniecībā izmantojamai dīzeļdegvielai”.

Atgādināsim, ka iesniegumi par mar-

ķētās dīzeļdegvielas iegādi zvejniekiem bija jāiesniedz līdz 2020. gada 1. jūnijam. LAD lēmumu par marķētās dīzeļdegvielas daudzuma piešķiršanu, pamatojoties uz katram konkrētajam zvejniekam šim gadam piešķirto zvejas rīku skaitu, pieņēma līdz 2020. gada 1. jūlijam. Marķētās dīzeļdegvielas daudzums 2020. gadā aprēķināts nevis par pilnu kalendāro gadu, bet proporcionāli par mēnešiem no noteikumu spēkā stāšanās brīža, t.i., no 2020. gada maija līdz decembrim. **ZI**

Informāciju sagatavoja

IVETA TOMSONE, LLKC Apgāda vadītāja

AKVAKULTŪRA

FOREĻU AUDZĒŠANA PIEMĀJAS DĪKĪ ĢIMENES VAJADZĪBĀM

Forele ir ekskluzīva zivs ar izcilām garšas īpašībām, kuru, izmantojot zināšanas par pareizu tās aprūpi, var izaudzēt piemājas ūdeņos pieklājīgā izmērā pat vienas vasaras laikā. Kādas ir pamata zināšanas?

Daudziem radies priekšstats, ka foreļu audzēšana iespējama tikai caurtekošos ūdeņos. Patiesībā foreles var audzēt ne tikai straujās, avotainās upītēs, bet arī piemājas dīķos, kas var būt pat bez caurteces. Par to arī turpinājumā, jo šajā rakstā es runāšu tieši par varavīksnes foreļu (latīņu *Oncorhynchus mykiss*) audzēšanu piemājas dīķī. Lūdzu nejaukt ar strautes forelēm (latīņu *Salmo trutta fario*), kuras mājā daudzās Latvijas upītēs un audzēšanai dīķos, manuprāt, nav piemērotas.

Priekšnoteikumi foreļu audzēšanai

Lai dīķī sekmīgi izaudzētu foreles, tam jābūt piemērotam foreļu audzēšanai, proti, šai sugai domātam dīķim vajadzētu būt vismaz 2 m dziļam, ideāli būtu 2–4 m dziļums. Stāvi krasti palīdzēs dīķī noturēt vēsāku ūdens temperatūru karstajos vasaras mēnešos. Protams, optimālā variantā šeit runājam par nolaizamu dīķi, aprīkotu ar meniķi, lai pirms rudens saliem varētu dīķa ūdeni nolaist un novākt vasarā izaudzēto, bet mājās apstākļos iespējams darboties arī ar nenolaizamu dīķi. Ļoti svarīgi zināt, ka foreles nav ieteicams audzēt polikultūrā, t.i., vienā dīķī kopā ar tādām zivīm kā karpas, līņi, amūri, platpieri, karūsas. Tam ir divi iemesli: pirmkārt, jau tāpēc, ka tās ir aukstūdeņu zivis, kuras nevar veiksmīgi izaudzēt kopā ar siltūdeņu zivīm – abām šīm zivju grupām nav iespējams vienlaicīgi nodrošināt optimālus dzīves apstākļus. Otrkārt, sugas, kas barojas no grunts, padara ūdeni duļķainu, bet foreles pamatā barojas ūdens slānī un daudz labāk jutīsies dzidros un labi caurskatāmos ūdeņos.

No estētiskā viedokļa skatoties, foreļu dīķis varētu būt daudz pievilcīgāks piemājas ainavā, jo, pretēji duļķainajam karpu dīķim, foreļu dīķis vienmēr būs ar

dzidru ūdeni, tiesa, ar vēsāku gan.

Trīs būtiski apstākļi, kuri jāizvērtē, pirms uzsākt foreļu audzēšanu:

- ūdens temperatūra;
- skābekļa līmenis ūdenī;
- barības daudzums.

Ūdens temperatūra

Visam pamatā tas, ka forele ir aukstūdeņu zivs. Tas nozīmē, šī zivs vislabāk jutīsies un augs ūdens temperatūrā amplitūdā no +12 °C līdz +18 °C. Ja temperatūra pārsniedz +20 °C, jāsāk samazināt izbarojamās barības daudzums. Ūdenim pārlietu sasilstot un pārsniedzot temperatūru +25 °C, jau pastāv liels zivju bojāejas risks. Pēc paša pieredzes varu teikt, ka šovasar ap Jāņiem, kad ūdens temperatūra dīķī sasniedza +25,6 °C, nobeidzās tikai dažas foreles (ap 3% no kopējā skaita), ko es vērtēju kā nelielu atbirumu šādos kritiskos apstākļos.

Ko darīt šādā situācijā? Pirmkārt – zivis jāpārstāj barot. Otrkārt – iespēju

robežās jācenšas samazināt dīķa ūdens temperatūru. Nelielos dīķos var pumpēt aukstu ūdeni, piemēram, no dziļurbuma, kur parasti ūdens temperatūra ir ap +8 °C. Tā kā pazemes ūdeņos skābekļa praktiski nav, tad būtu ļoti ieteicams šo ūdeni pirms ielaišanas dīķī bagātināt ar skābekli. To var izdarīt, ūdeni pludinot pa “trepīti”, vai arī ļaujot tam brīvi krist dīķī, teiksim, no 1 metra augstuma, vai tecinot caur “dušu”. Lielā dīķī ietekmēt ūdens temperatūru ir grūti – jo lielāks ūdens daudzums, jo mazākas temperatūras svārstības. Labā ziņa, ka šādā dīķī ūdens temperatūra arī tik ātri nepakāpsies.

Skābekļa līmenis ūdenī

Otra ļoti svarīga lieta foreļu audzēšanā ir skābekļa daudzums ūdenī. Šis ūdens fizikālais parametrs forelei ir ļoti būtisks, un izšķīdušā skābekļa līmenis ūdenī jānodrošina ne zemāks par 7 ppm. Šeit novērojama saistība ar iepriekš minēto ūdens fizikālo parametru – ūdens temperatūru, proti, jo augstāka temperatūra, jo grūtāk ūdenī šķīst skābeklis.

3. lpp.

Līdz ar to var secināt, ka praktiski jebkurā dīķī skābekļa līmenis pavasara un rudens sezonā visdrīzāk būs piemērots foreļu audzēšanai, bet problēmas var rasties vasarā.

Ko darīt šajā gadījumā? Nelielā dīķī ūdeni ar skābekli var bagātināt ar dažāda veida aeratoriem. Kā vienkāršu ūdens aerācijas veidu varu minēt membrānas kompresoru ar iegremdējamu difuzoru. Šī aprīkojuma priekšrocība ir salīdzinoši nelielais elektrības patēriņš (3–10 eiro/mēn. atkarībā no iekārtas jaudas). Šāda veida ūdens aerācija papildus ūdens bagātināšanai ar skābekli veic arī augšējo silto un apakšējo auksto ūdeņu maisīšanu, līdz ar to tiek mazināta ūdens stratifikācija, proti, siltā un aukstā ūdens noslāņošanās, kas ir ļoti izteikta parādība dīķos vasarā. Vēl šis pats aerators labi noderēs ziemā, kad būs uzsalis ledus un būs jāsāk uzmanīties no foreļu slāpšanas. Tieši tāpat kā vasarā, darbinot aeratoru, tiks celts augšā siltais ūdens, tādējādi turot vaļā āliņģi vairāku kvadrātmetru platībā pat -20 °C un zemākā temperatūrā.

Barība

Barības nodrošināšanai pastāv divas iespējas.

Pirmā iespēja: nodrošināt forelēm dabisko barības bāzi dīķī. Foreles pamatbarība dabā ir bentoss, ūdenī iekrituši kukaiņi un citas zivis. Zināms, lai forele izaugtu par 1 kg, tai būs nepieciešams apēst aptuveni 10 kg sīkzivju, kukaiņu

un bentosu. Līdz ar to dīķī būtu lietderīgi ielaist tik daudz foreļu, lai viņām pietiktu barība līdz rudenim, pretējā gadījumā foreles būs pusbadā un augs lēni.

Otrā iespēja: nodrošināt foreles ar profesionālo barību. Šādā veidā pat nelielā dīķī var izaudzēt samērā lielu daudzumu zivju. Piemēram, nelielā, 1500 m² dīķī, pavasarī ielaižot 30–50–80 g lielus mazulius, rudenī var tikt pie 1 kilogramu smagām un pat lielākām forelēm, otrās vasaras beigās, pie labas barošanas, šīs pašas foreles jau būs 2–3 kg lielas. Šādā dīķī iespējams izaudzēt līdz pat 100–200 kg zivju gadā, kas, manuprāt, ģimenes un draugu pulciņa vajadzībām ir pilnīgi pietiekami. Latvijā pieejama diezgan liela foreļu barību daudzveidība vismaz no pieciem ražotājiem, un katram ražotājam ir dažāda veida barība. Barības izvēli atstāju jūsu pašu ziņā. Viena lieta, ko der zināt par barošanu – ja zivīm novēroja-

mas veselības problēmas, par ko liecina uzvedības vai izskata izmaiņas, pirmais, ko darīt, jāsamazina izbarojamās barības daudzums vai jāpārstāj barot vispār. Pirmais signāls, ka forele dīķī nejūtas labi, ir nereaģēšana uz barību.

Noslēgumā droši var apgalvot – ūdens kvalitāte būs galvenais priekšnosacījums jūsu zivju audzēšanas panākumiem vai neveiksmēm. Bet katra neveiksme paver vārtus jaunām veiksmēm.

Draudzīgs ieteikums no manas personiskās pieredzes – negaidiet rudenī, bet, ja foreles sasniegušas jau 300 g svaru, sāciet tās ķert ēšanai. Tādējādi tas būs notikums ģimenei un draugiem visas vasaras garumā un sniegs gandarījumu par jūsu ieguldīto laiku, darbu un rūpēm. Jūs jau zināt, ka arī pēc dīķa aizsalšanas foreles turpina ķerties uz makšķeres. Lai nenonākt situācijā, ka pēc bargas ziemas jūs atrodat savas taupītās foreles peldam ar vēderiem uz augšu un derīgas vien apkārtnes plēsēju mielastam. Galu galā, nākamais pavasaris nāks ar jauniem foreļu mazuliem un jaunu audzēšanas sezonu, kura var būt līdzīga iepriekšējai, bet nekad ne tāda pati.

Nedaudz pārfrāzējot Latvijā populāro šefpavāru Mārtiņu Rītiņu, kas var būt labāks par tikko ķertu foreli brokastīs, pusdienās vai vakariņās, no pašu dīķa? **ZI**

Raivis APSĪTIS,
LLKC eksperts
zivsaimniecībā
e-pasts:
raivis.apsitis@llkc.lv
tālr. 29233377

LAD INFORMĀCIJA

AKTUĀLĀS PROJEKTU KĀRTAS

Lauku atbalsta dienests informē par aktuālajām projektu kārtām zivsaimniecībā.

Inovācija

Pasākuma ietvaros inovācija ir process, kurā tiek izstrādāti ieviešanai jauni vai ievērojami uzlaboti produkti, aprīkojums, procesi un metodes vai tiek ievērojami uzlabotas to funkcionālās īpašības un paredzamais lietošanas veids (piemēram, būtiski mainīti tehniskie parametri, sastāvdaļas un materiāli, pievienotā programmatūra, lietotājam un videi draudzīgās īpašības), kā arī izpētītas inovatīvo produktu vai procesu tehniskās un ekonomiskās īstenošanas iespējas. Inovācija tehnoloģijā ietver

būtiskas izmaiņas tehnoloģiskajā procesā, iekārtās un programmatūrā, lai ievērojami uzlabotu ražošanas procesu vai ražošanas metodes, un tās ieviešana nodrošina jaunu produktu ražošanu vai ražošanas procesa ievērojamu maiņu.

Pasākuma mērķi:

inovācija zvejniecībā un zivju, vēžveidīgo un mīkstmiešu apstrādē, izstrādājot ieviešanai jaunus vai ievērojami uzlabotus produktus, aprīkojumu, procesus vai metodes;

inovācija akvakultūrā, tajā skaitā akvakultūras produkcijas apstrādē, izstrādājot ieviešanai jaunus vai ievērojami uzlabotus produktus vai procesus, lai ieviestu jaunas akvakultūras sugas ar labu tirgus potenciālu, tostarp izpētot inova-

tīvo produktu vai procesu tehniskās vai ekonomiskās īstenošanas iespējas.

Pieejamais finansējums: 569 532 eiro un 496 172 eiro.

Kārta atvērta: 28.08.2020.–30.11.2020.

Finansējuma ierobežojums: 400 000 eiro.

Produktīvi ieguldījumi akvakultūrā

Pasākuma mērķis ir akvakultūras uzņēmumu konkurētspējas un dzīvotspējas palielināšana.

Pasākumā atbalstu piešķir pretendentiem, kuru investīcijas projektā ir saistītas ar karpu, foreļu, zandartu, ālantu, sterletu, līdaku, liņu, samu, storu, pāliju, garneļu un vēžu audzēšanu. **► 5. lpp.**

AKTUALITĀTES

AR INOVATĪVU METODI PIRMO REIZI SALACAS UPĒ SKAITĪS LAŠUS

Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta "BIOR" vadošie zinātnieki uzsāk uz nārstu migrējošo lašu un taimiņu skaitīšanu Salacas upē ar inovatīvu, speciāli šim mērķim izbūvētu datu vākšanas iekārtu un programmu.

Salaca ir galvenā Latvijas dabiskā lašu upe, tajā zivju mazulī netiek ielaisti no zivjaudzētavām, lašu krājums upē veidojas dabiskā nārsta ceļā. Šī ir viena no retajām Latvijas upēm, kur ir atļauta lašu un taimiņu licencētā makšķerēšana.

Lašveidīgo zivju makšķerēšana Latvijā, un it īpaši Salacā, kļūst aizvien populārāka. Tomēr saskaņā ar jaunākajiem pētījumiem Baltijas jūras dienvidaustrumu krastā, tostarp Latvijas lašupēs, lašu krājuma stāvoklis kopumā pasliktinās, tādēļ nepieciešami papildu pētījumi un, iespējams, arī aizsardzības pasākumi.

Pielietojot modernāko pieejamo zinātnisko iekārtu, institūta "BIOR" pētniekiem būs pieejama informācija par lašveidīgo zivju sugu sastāvu, to garumu un svaru, dzimumu, kā arī nārsta migrācijas laiku un intensitāti. Datu vākšanai Salacā ievietota speciāla uzskaites iekārta, kura pierēģistrēs visus lašus un taimiņus, kas rudenī šajā upē dosies uz nārstu.

Pētījuma rezultāti palīdzēs sniegt priekšstatu par iemesliem, kāpēc Salacā samazinās lašu skaits – vai ir samazinājies nārstojošo zivju skaits, vai pasliktinājusies nārsta vietu kvalitāte upē un veicami papildu pasākumi nārsta dzīvotņu atjaunošanai.

Iegūtie zinātniski pamatotie rezultāti ļaus ilgtermiņā plānot licencēto makšķerēšanu Salacas upē, lai tiktu nodrošināta gan lašu aizsardzība, gan makšķerēšanas attīstība.

Lašu krājuma stāvokli lašupēs Bal-

tijas jūras mērogā novērtē Starptautiskā jūras pētniecības padome, kura, ņemot vērā arī valsts zinātniskā institūta "BIOR" iegūtos rezultātus, izstrādā Zinātnisko padomu ilgtspējīgai lašu krājumu izmantošanai.

Datu vākšanas programma tiek īstenota ar Eiropas Jūrlietu zivsaimniecības atbalstu un to īsteno valsts zinātniskais institūts "BIOR" sadarbībā ar Salacgrīvas pašvaldību un biedrību "Salackrasti".

Avots: www.bior.lv/lv

4. lpp.

Atbalstu par citām akvakultūras dzīvnieku sugām piešķir saskaņā ar pretendenta iesniegtu neatkarīgu tirgus pētījumu, kuru veikusi zinātniska institūcija un tīmekļvietnē publicējusi pētījuma rezultātus, kas pierāda attiecīgo sugu akvakultūras produkcijas ilgtspējību un perspektīvas noieta tirgos.

Saskaņā ar Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūta 2015. gada novembra ziņojumu par Latvijas akvakultūrā audzējamo zivju ekonomisko pamatojumu un tirgus iespējām atbalstu nepiešķir tilapiju audzēšanai, jo to audzēšanas perspektīva saskaņā ar veikto pētījumu nav apstiprinājusies un par to audzēšanu atbalsts pasākuma ietvaros nav piešķirams.

Kārtā iesniegto projektu īstenošanas beigu datums ir divi gadi, kopš

stājies spēkā LAD lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu.

Pieejamais finansējums: 8 000 000 eiro.

Kārta atvērta: 28.08.2020.–30.11.2020.

Akvakultūras saimniecībām paredzēti pārvaldības un konsultāciju pakalpojumi

Pasākuma mērķis ir akvakultūras saimniecību vispārējās veiktspējas un konkurētspējas palielināšana un to darbības negatīvās ietekmes uz vidi samazināšana, atbalstot akvakultūras saimniecībām paredzētu pārvaldības un konsultāciju pakalpojumu izveidi.

Atbalsta pretendents ir atvasināta publiska persona:

valsts zinātniskais institūts, kura funkcijas ir īstenot valsts politiku ziv-

ju krājumu atražošanas jomā, kā arī sniegt konsultācijas par videi draudzīgu, racionālu un ilgtspējīgu zivju resursu apsaimniekošanu;

izglītības iestāde ar akreditētu profesionālās pilnveides vai studiju programmu, kurā paredzēti mācību priekšmeti par akvakultūras ekoloģiju, ģenētiku un tiesisko regulējumu vai zivju audzēšanas biotehnoloģiju.

Gala labuma guvēji pasākumā ir Pārtikas un veterinārajā dienestā reģistrētas akvakultūras dzīvnieku audzētavas, kuras piesaka konsultācijām īpašnieku, dalībnieku vai citu akvakultūras saimniecības norīkotu personu.

Pieejamais finansējums: 200 000 eiro.

Kārta atvērta: 28.08.2020.–30.11.2020.
Vairāk informācijas: www.lad.gov.lv

PIEREDZE

"SPĪKERIS 53" – LAUGAĻU RISINĀJUMS ZIVSAIMNIECĪBAI

Spīķera ēka Vecajā ostmalā

Liepājniekiem Laugaļu ģimenei pieder vairāki zvejniecības uzņēmumi un kāda īpaša vieta Liepājā, ko iecienījuši pilsētnieki un pilsētas viesi – 19. gadsimta būvēta graudu noliktava (spīķeris) Vecajā ostmalā, kas tagad pazīstams kā komplekss "Spīķeris 53".

Zvejniecība pamats jauniem attīstības virzieniem

Ervilam Laugalim ir vairāk nekā 25 gadu pieredze zivsaimniecības jomā, un jau daudzus gadus aktīvi uzņēmējdarbībā iesaistījusies arī ģimenes otrā paaudze. Neskatoties uz dažādiem ierobežojumiem, kas ieviesti zvejniecībā, īpaši 2019. gadā, kad pilnībā tika liegta mencu zveja, kas bija uzņēmuma pamatnodarbošanās, šī darbības joma netiek pamesta. Tiek meklētas iespējas turpināt zvejnieka arodu ar mērķi radīt aizvien lielāku pievienoto vērtību noķertajai zivij.

Apzinoties pārmaiņas un nepieciešamību līdzsvarot savu uzņēmējdarbību, jau daudzus gadus ģimene aktīvi attīstījusi viesmīlības un ēdināšanas jomu, kurā īpaša uzmanība pievērsta zivju ēdieniem. Sākumā izveidota atpūtas māja "Jūrnieka ligzda", kurā īstenotas vairākas ieceres, piemēram, pasākums "Zivju pagatavošanas meistarklase", piesaistot ES projektu līdzekļus. Te izveidota kūpinātava, kā arī radīta īpaša vieta bērniem – izziņas taka par zivīm.

Aizvien būtiskāku lomu ieņem ģimenes pirms 20 gadiem iegādātais Lie-

pājas vecais spīķeris Vecajā ostmalā 53 ar piestātņi, kas primāri tika izmantota zvejniecībai. Šajā vietā liels darbs aizsākas 2019. gadā. Ar Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda, Lauku atbalsta dienesta un vietējās rīcības grupas "Liepājas rajona partnerība" atbalstu četrstāvu ēkas pirmajā stāvā tika realizēti vienlaikus trīs projekti – izveidots zivju apstrādes cehs, mikro alus darītava un zivju restorāns, kas atvērts 2020. gada 11. jūlijā – Zvejnieku dienā. Tas viss

kopā apvienots zem vienota zīmola "Spīķeris 53" (www.spikeris53.lv).

Šī vieta nav iedomājama bez vides, kurā tā atrodas, un tāpēc jāuzteic arī Liepājas pilsētas domes un Liepājas speciālās ekonomiskās zonas paveiktais – daudzu gadu garumā veikti lieli ieguldījumi kopējās infrastruktūras un arī promenādes labiekārtošanā, kas šobrīd kļuvusi par ļoti iecienītu pastaigu un atpūtas vietu.

► 7. lpp.

Aigars Laugalis iepazīstina ar īstenotajiem projektiem

Foto: Robyworks

Foto: Agnese Neimane-Jordane

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs,
Rīgas iela 34, Ozolnieki, Ozolnieku pag., Ozolnieku nov.,
LV-3018, tālr. 63050220, admin@llkc.lv, zivjutikls@llkc.lv

WWW.LLKC.LV
WWW.LAUKUTIKLS.LV/ZIVJUTIKLS

Foto: Edgars Pohēvičs

Visa Laugaļu ģimene vienkopus

◀ 6. lpp.

Vecā spīķera maģiskās pārvērtības

Mierīga atmosfēra, siltas krāsas interjerā, maksimāli saglabātas vecās ķieģeļu sienas un dabīga koka elementi – tā ir firmas zīme Spīķera ēkai.

Laugaļu ģimene ar komandu ir par paliekošām vērtībām, tādēļ neceļ no jauna, bet uzlabo un atjauno veco, saglabājot autentiskumu, un tur spīķeru stāstu dzīvu caur ekskursijām, atmiņu stāstiem un fotogrāfijām.

Lai apdzīvotu tik lielu ēku, vajag pacietību, vīziju un nepadošanos. Nosaukums “Spīķeris 53” ietver divas nozīmes: “spīķeris”, jo tas ir oriģinālais ēkas pielietojums, kādreizējā graudu noliktava; skaitlis “53” ir mājas atrašanās vieta – adrese Vecajā ostmalā 53.

Ēkas otrajā stāvā vienā galā savu mājvietu raduši jaunieši, kas izmanto ērtu un labi aprīkotu sporta zāli. Otrā galā ir pasākumu zāle, kura atjaunota, saglabājot oriģinālās koka grīdas, tai arī restaurētas sienas un griesti. Te ir iespēja gan rīkot lietišķas konferences, gan ar dekorācijām un maziem papildinājumiem uzburt svētku sajūtu jebkurām viesībām vai sarīkojumiem.

Pirmais stāvs ir atjaunots par zivsaimniecības projektu un pašu ieguldītājiem līdzekļiem. Tajā ir trīs savstarpēji saistītas un papildinošas darbības jomas – zivju cehs, restorāns un alus darītava.

Zivju cehā strādā 3 darbinieki un tajā apstrādā brētliņas, reņģes, jūras-

Foto: Edgars Pohēvičs

Pašbrūvētais alus no “PUTA brewery” alus darītavas

grunduļus, asarus un citas vietējās zivis, kā arī lomu no Ziemeļjūras – mencas, makreles, paltusus, butes. Produkciju eksportē gan uz Rietumeiropu, gan piegādā vietējiem restorāniem, tajā skaitā izmanto arī pašu restorāna ēdienkartē. Tādējādi zivīm tiek pievienota vērtība, vienlaikus nodrošinot, ka restorānā tiek pasniegts augstas kvalitātes ēdiens, kura gatavošanai sekots no A līdz Z.

Restorānu saimnieki veidojuši tā, lai tas būtu mājīgs un vienlaikus īpašs un nepieredzēts piedzīvojums tā apmeklētājiem. Restorāna komanda, meklējot īpašo Liepājas garšu, uzreiz

saprata, ka tai jābūt saistītai ar zivīm. Izstrādājot un uzlabojot receptes, restorāns nonācis arī pie *Top* ēdiena, ko baudīt brauc pat klienti no galvaspilsētas – *Fish 'n' Chips*.

Mikro alus brūzis ne tikai ir ražotne, bet arī skaists papildinājums restorāna interjeram, jo caur stiklu ikviens var redzēt tajā notiekošos procesus. Tas dod baudāmu papildinājumu restorāna dzērienu kartei, kur iekļauti visi pašbrūvētie alus veidi no “PUTA brewery” alus darītavas.

“Spīķera 53” apmeklētāji labos laika apstākļos iecienījuši arī baudīt saimnieku piedāvāto ārā uz terases piestātnē, kur ir pietauvojušies zvejas kuģi un jūtams valdzinošais jūras dzestrums.

Zivsaimniecības popularizēšana

Laugaļu ģimenei zivsaimniecība ir sirds lieta, viņi aktīvi iesaistās šajā jomā sociālā un arī politiskā līmenī, piedaloties diskusijās par tās turpmākas attīstības iespējām. Tiek meklētas sadarbības iespējas gan ar biedrībām, gan vietējiem uzņēmējiem. Sadarbībā ar vietējo rīcības grupu “Liepājas rajona partnerība” starptautiskā projekta “Baltijas jūras zivju produktu dažādošana un popularizēšana” ietvaros “Spīķera 53” telpās izvietots informatīvs skārienjutīgais stends ar informāciju par projektu un tā īstenošanas vietām, Baltijas jūras zivīm, pārbaudītām zivju receptēm, kuras tiek gatavotas arī restorānā.

Ļoti liels visa pasākuma spēks ir Laugaļu ģimenes viesmīlība, pieņemot viesus. Viņi stāsta par uzņēmumu, zivsaimniecības jomu un tās iespējām, īstenojamajām un plānotajām iecerēm. Liela nozīme ir centieniem panākt vairāk izpratnes par zivsaimniecību tieši bērniem, tiem radīta īpaša izzināšanas un atpūtas telpa.

Savu ideju īstenošanai Laugaļu ģimene aktīvi izmantojusi Eiropas fondu līdzekļus un šādu iespēju aicina izmantot arī citus. Var droši teikt, ka Liepājā “Spīķera 53” attīstība nav ne uz mirkli apstājusies un tuvākā laikā tiks īstenotas vēl vairākas ieceres.

Ģimenes, kurai zivsaimniecība ir sirdslieta, radītā vieta aizrauj – jo te sapņi ar mērķtiecīgu darbu top par īstēnību. **ZI**

ANNA VĪTOLA, ALEKSEJS KAČANOVŠ

MAKŠĶERĒŠANA

Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdēns medību kartes var iegādāties internetā: makskeresanaskarte.lv.

Izplatītājs: Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs, tālr. 29460886.

PIEEJAMAS VIENAS DIENAS UN VIENA MĒNEŠA KARTES MAKŠĶERĒŠANAI

No 21. augusta makšķerēšanas cienītājiem pieejamas vienas dienas un viena mēneša makšķerēšanas kartes. Līdz ar to LLKC makšķerniekiem piedāvā nu jau četru veidu makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdēns medību kartes.

Jaunās makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdēns medību vienas dienas kartes cena ir 1,50 eiro, bet viena mēneša kartes cena – 5 eiro. Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdēns medību kartes vienai dienai un vienam mēnesim nopērkamas tikai elektroniski vietnēs www.makskeresanaskarte.lv, www.manacope.lv, kā arī mobilajā lietotnē “Mana cope”.

Īstermiņa kartes ir labs risinājums kā makšķerniekiem, kuri nemakšķerē regulāri, tā ģimenēm ar bērniem, kas brīvdienas pavada pie ūdeņiem, un arī ārvalstu viesiem, kuri Latvijā uzturas samērā neilgu laiku. Drukātajām makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdēns medību kartēm šogad cena paliek nemainīga: gada karte maksā 14,23 eiro, karte 3 mēnešiem – 7,11 eiro.

Līdztekus šīm izmaiņām LLKC piedāvā vēl kādu jaunu pakalpojumu – drukāto makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdēns medību karšu digitalizāciju. Šāda pakalpojuma ieviešanu makšķernieki lūdza jau sen, jo iepriekš situācijās, kad drukātā makšķerēšanas karte tika pazaudēta vai sabojāta, to nebija iespējams atjaunot, un makšķernieks

bija spiests iegādāties karti vēlreiz. Tagad, veicot dažas vienkāršas darbības, drukātu karti var pārvērst elektroniskā un neuztraukties, ka kartes dati varētu pazust.

Kartes digitalizācijas pakalpojums pieejams vietnē www.makskeresanaskarte.lv. Makšķernieks, ievadot drukātās kartes informāciju un pievienojot tās foto, var pārvērst to elektroniskā formātā, tādējādi iegūstot visas elektroniskās makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdēns medību kartes priekšrocības. Proti, nav jābaidās, ka mehānisku bojājumu gadījumā karte vairs nebūs izmantojama un atjaunojama, kā arī, dodoties makšķerēt, karti var ņemt līdzi. Jāatceras vien kartes numurs, ko nosaukt inspektoram pārbaudes brīdī. **ZI**

KATALOGS

www.novadagarša.lv

PIEDĀVĀ!

- Iepazīsti vairāk nekā 700 vietējos ražotājus
- Uzzini par produktu piegādes un pašlasīšanas iespējām
- Atrodi bioloģiskos, Zaļās karotītes un GLOBALG.A.P. saimniekus

ATNĀC
ATKLĀJ
TĒMĒLI

Agnese NEIMANE-JORDANE,
LLKC Zivsaimniecības nodaļas vadītāja
tālr. 63050227
e-pasts: agnese.neimane@llkc.lv

Zivju Lapa

SAGATAVOTA
Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Apgādā Rīgas iela 34, Ozolnieki, Ozolnieku pag., Ozolnieku nov., LV-3018
tālr.: 63050220
Iespējams SIA “IBC Print Baltic”
Citējot un/vai pārpublicējot izdevuma “Zivju Lapa” rakstus, atsauce obligāta. Pārpublicēšanai jāsaņem Apgāda rakstiska atļauja.